

פרשת בא תשע"ט – למה היציאה לחירות לוותה בחיפזון ובהלה?

1. **בראשית מט:** ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז, פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה. **רש"י:** ראוי היית להיות יתר על אחיך, בכהונה ובמלכות ... ומי גרם לך להפסיד? **פחז כמים – הפחז והבהלה** אשר מיהרת להראות כעסך כמים הממהרים למרוצתם.

משלי יט, ב: 'גם בלא דעת נפש - לא טוב, ואץ ברגלים חוטא' – **רבינו יונה:** איש אשר לא למד חכמה יחטא במעשיו. וגם האיש היודע דעת, אם הוא אץ ברגליים – חוטא, **שממהר לעשות העולה על רוח בלא מחשבה ועיון.** כי הנה לב האדם קצר והמשוגה מצויה בו, על כן צריך האדם להקדים לפעולותיו מחשבה, ולהתבונן בינה בכל דבר במיתון בטרם המעשה.

2. **שמות יב, יא:** וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו **בחיפזון - רש"י:** בחיפזון – לשון **בהלה ומהירות**, כמו 'ויהי דוד נחפז ללכת' [בבורחו משאול].

נוסח ההגדה לרמב"ם: בבהילו יצאנו ממצרים.

שמות יב: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי **גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה. ראה טו:** שבעת ימים תאכל עליו מצות כי **בחיפזון יצאת מארץ מצרים.**

ספרי דברים שלז: 'בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' - לפי שהיו מצריים אומרים: אם אנו מרגישים בהם אין אנו מניחים אותם, ולא עוד אלא שנוטלים סייפים וחרבות והורגים אותם. אמר הקב"ה: הריני מוציאם בחצי היום וכל מי שיש בידו למחות יבוא וימחה.

מכילתא בא: יכול אף לעתיד לבוא יהא חיפזון? תלמוד לומר (ישעיה נב, יב) 'כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו, כי הלך לפניכם ה'.

3. **מועד קטן יח:** מותר לארס בחול המועד [אף שאין מערבים שמחה בשמחה] שמא יקדמנו אחר.

בראשית כד, טז: ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאבה - **רש"ר הירש:** ככל שהוסיפה להיות אשתו - **כן גדלה אהבתו.** שכן הנישואין בישראל נוסדים לא על יסוד התשוקה, אלא על פי שיקול התבונה [על פי מצע רגשי שבתוכו יכול להיבנות קשר אהבה ושותפות]... ומשום כך **גוברת האהבה ככל שהם מרבים להתוודע זה לזו.**

4. **ספורנו:** להורות על ביטחון בלתי מסופק בה', בהיותם **מכינים עצמם לדרך בעודם בבית כלא.**

אגרות קודש הרבי מליובאוויטש טז עמוד רנב: בטח שמע פתגם אדמו"ר מהר"ש שהעולם אומר שכאשר אי אפשר ללכת מלמטה הולכים מלמעלה ואני אומר שצריך ללכת לכתחילה מלמעלה, וכך בנדון זה שאע"פ שלכאורה צריך לחכות עם השמחה הגלויה עד שיוטב מצב הבריאות, הנה על פי נוסח הנ"ל יש **להקדים השמחה על הטבת הבריאות** אף שלעת עתה אינה בגלוי וזה עצמו ימהר העניין, על דרך הפתגם שנשמע מנשיאי חב"ד 'טראכט גוט וועט זיין גוט'. ופשיטא שכשמביאים זה בדבור ובמעשה של שמחה וביחוד בהנוגע לכת"ר אשר עטו עט סופרים ויש בידו להשפיע על הרבים בהאמור - הרי ידוע שכר הני שני בדחנים (תענית כב, א) שהיו משמחים את הבריות וזכו לגן עדן.

תניא פרק לא: הנה בחינה זו היא בחינת יציאת מצרים שנאמר בה 'כי ברח העם'. ולכאורה הוא תמוה למה הייתה כזאת? וכי אילו אמרו לפרעה לשלחם חפשי לעולם לא היה מוכרח לשלחם?! אלא מפני שהרע שבנפשות ישראל עדיין היה בתקפו בחלל השמאלי, כי לא פסקה זוהמתם עד מתן תורה, רק מגמתם וחפצם היתה לצאת נפשם האלוקית מגלות הסטרא-אחרא היא טומאת מצרים ולדבקה בו... ולכן לעתיד כשיעביר ה' רוח הטומאה מן הארץ כתיב 'ובמנוסה לא תלכו כי הולך לפניכם ה'.